

**BÀI GIẢNG KHAI MẠC NĂM THÁNH MỪNG BÁCH CHU NIÊN
CHA TỔ PHỤ BIỂN ĐỨC THUẬN LẬP DÒNG
TẠI NỮ ĐÀN VIỆN XITÔ THÁNH MẪU PHƯỚC THIÊN**

ÂN PHÚC

(Hs 2,16-22 / 1Th 2,2b-8 / Mt 5,1-12)

Anh chị em thân mến,

Hôm nay, tại cộng đoàn nữ Xitô Phước Thiên, chúng ta mở Năm Thánh mừng Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ lập dòng (15.8.1918). Tôi muốn cùng anh chị em dừng lại ít phút để cùng suy niệm về ÂN PHÚC Thiên Chúa ban cho chúng ta qua việc Cha Tổ Phụ lập dòng Đức Bà An Nam tại Phước Sơn. Ân phúc đó đã tràn chảy suốt một thế kỷ qua và đến với chúng ta hôm nay.

Các bài đọc Kinh Thánh trong thánh lễ tạ ơn hôm nay gọi cho chúng ta ba khía cạnh của ân phúc. Ân phúc nhập thể : cần có một không gian.

1. Ân phúc nhập thể : cần có một không gian
2. Ân phúc hiện thực : cần có một tấm lòng
3. Ân phúc cảm nghiệm : cần có nguồn hạnh phúc

1. ÂN PHÚC NHẬP THỂ: CẦN CÓ MỘT KHÔNG GIAN

Bài đọc thứ nhất trích ngôn sứ Hôsê. Trong trích đoạn này, ngôn sứ nhắc lại lời Thiên Chúa ngỏ lời với dân Người như người chồng nói với người vợ của mình, dù người vợ sống bất trung, đàng điếm, nghĩa là chạy theo, tôn thờ các tinh nhân là các ngẫu tượng và nếp sống của dân ngoại. Để đưa dân bất trung trở về với mình, Thiên Chúa đã lôi cuốn và đưa vào sa mạc, để lòng kẻ lòng tâm sự. Và trong nơi thanh vắng đó, dân sẽ được Thiên Chúa tỏ cho biết sự trung tín của Người bằng việc tái ký kết một giao ước vĩnh cửu, trong công minh chính trực, trong ân tình và xót thương. Đó là một hôn ước tín thành.

Thiên Chúa luôn yêu thương dân và ân phúc của Người luôn tuôn đổ trên dân. Nhưng để dân có thể hiểu được tấm lòng của Người, ân phúc đó cần có một không gian để biểu lộ. Kinh nghiệm bốn mươi năm trong sa mạc trên đường về đất hứa là một chứng cứ điển hình. Không gian sa mạc đã trở thành một không gian để ân phúc nhập thể, sự phong nhiêu của một mối tình. Và kinh nghiệm được mô tả trong ngôn sứ Hôsê trên đây cũng minh chứng rằng ân phúc tình yêu Thiên Chúa cần có một không gian để biểu lộ, để thực thi.

Chúa Giêsu nhập thể trong không gian của nhân loại, trong nơi ở của con người, để thực hiện ơn cứu độ. Ngài đã đi đến những địa dư khác nhau, để bất cứ nơi nào đặt chân đến, Ngài đều thi ân giáng phúc (x. Cv 10,38).

Hôm nay, nơi cộng đoàn Phước Thiên, chúng ta mở Năm Thánh mừng Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ Biển Đức Thuận lập dòng Đức Bà An Nam cũng gọi là dòng Phước Sơn. Vậy địa danh Phước Sơn là gì mà lôi cuốn Cha Tổ Phụ và các môn sinh ngài mãnh liệt đến thế?

Chúng ta biết, vùng đất mà Cha Tổ Phụ lập dòng là đất cằn cỗi, rừng còi; đúng là đất cày lên sỏi đá. Đó còn là vùng nước độc, như Cha Tổ Phụ đã viết cho bà kế mẫu để cho biết rằng những người làm công e ngại đến nhà dòng làm việc vì sợ thời khí làm mất mạng. Phước Sơn là một nơi không gì đáng lời cuốn người ta. Nhưng tại sao cũng chính nơi đó mà Cha Tổ Phụ đã “phải lòng” và “yêu thích hơn bất cứ nơi nào”? Ngài đã luôn nghĩ đến vùng đất đó để lập dòng, và không bao giờ muốn lìa xa- như ngài đã dùng hình ảnh con cá thích sống trong nước (nhà dòng) hơn trong bình nứt ngọt ngào (thế gian).

Ngài được lôi cuốn, định cư trong vùng đất Phước Sơn, vì nơi đó ngài nhìn thấy ân phúc Thiên Chúa hiện diện và được trao ban cho những ai sống nơi đó. Trong các lời giáo huấn, Cha Tổ Phụ nói đến ngài luôn nhấn mạnh đến tình yêu thương của Chúa, Đáng yêu thương chúng ta quá lễ. Dòng Đức Bà An Nam (dòng Phước Sơn) đã và phải luôn là nơi ân phúc nhập thể.

Mừng kỷ niệm Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ lập dòng, chúng ta được mời gọi sống ân phúc nối dài và liên kết; nghĩa là từ chiếc nôi Phước Sơn Quảng Trị ngày xưa đến Hội Dòng và các cộng đoàn ngày nay, có một nguồn ân phúc Thiên Chúa vẫn chảy dài và tươi

mát cuộc sống đan tu. Điều đó thúc đẩy chúng ta yêu mến ơn gọi đan tu chiêm niệm và dần thân sống hết mình với nơi chúng ta đã được Chúa ký kết với mỗi người một hôn ước tình yêu vĩnh cửu. Hãy mở mắt nhìn xem ân phúc Thiên Chúa tràn chảy trên nơi này.

Nhưng để ân phúc đó được hiện thực, cũng cần có sự cộng tác của con người, của những ai dám hiến dâng tấm lòng và mạng sống mình.

2. AN PHÚC HIỆN THỰC CẦN CÓ MỘT TÂM LÒNG

Trong trích đoạn thư thứ nhất gửi giáo đoàn Thêxalônica, thánh Phaolô đã trải lòng mình bằng những dòng tâm sự thật tuyệt vời. Ngài nói lên tấm lòng của mình và của các cộng sự viên trong việc rao giảng Tin Mừng cho họ: “Chúng tôi đã mạnh dạn rao giảng Tin Mừng của Thiên Chúa cho anh em, qua những cuộc chiến gay go”. Và trong cách đối xử, thánh nhân đã đóng vai một hiền mẫu: “Khi ở giữa anh em, chúng tôi đã cư xử thật dịu dàng, chẳng khác nào mẹ hiền áp ủ con thơ”. Và câu nói sau đây tóm gọn tấm lòng của thánh Phaolô: “Chúng tôi đã quý mến anh em, đến nỗi hiến cho anh em, không những Tin Mừng của Thiên Chúa, mà cả mạng sống của chúng tôi nữa, vì anh em đã trở nên những người thân yêu của chúng tôi”.

Để Tin Mừng trở thành ân phúc, chắc chắn cần những người tông đồ có tấm lòng với công cuộc rao giảng Tin Mừng và với những người nghe lời rao giảng. Nơi đây có một sự nhiệt tâm tràn đầy yêu thương với Thiên Chúa, Đấng trao cho sứ vụ tông đồ và với anh chị em mình, những người Thiên Chúa sai người tông đồ đến. Ân phúc Tin Mừng chỉ hiện thực khi có những tấm lòng. Trong cách hành xử cụ thể, ân phúc được đón nhận một cách dễ dàng khi có tấm lòng yêu thương, dịu dàng, nhân ái, như tấm lòng hiền mẫu, đi theo. Như vậy ân phúc – ân phúc Tin Mừng – được hiện thực khi có một tấm lòng.

Chúng ta mừng Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ lập dòng để làm gì? Phải chăng chỉ là những cử hành bên ngoài, rồi sẽ qua đi với thời gian? Có gì ghi dấu ấn trong dịp kỷ niệm này? Khi tưởng nhớ đến Cha Tổ Phụ và công cuộc khai mở đời sống đan tu chiêm niệm trên Núi Phước, chúng ta như nhìn thấy rõ hơn tấm lòng của ngài. Thật vậy, từ khi đến sống tại quê hương Việt Nam chúng ta, ngài đã hết lòng yêu thương dân tộc này, coi như đồng bào của mình. Tất cả sức lực và mọi nguồn lực đều được vận dụng để Tin Mừng của Chúa Kitô được rao giảng và mọi người được nghe biết Tin Mừng đó. Khi lập dòng, ngài muốn cho mọi người thiện chí, dù họ có thiếu trí thức và quê mùa nhưng một lòng khao khát đời sống thiêng liêng, đều có cơ hội để bước theo ơn gọi đan tu chiêm niệm. Khi sống với cộng đoàn mới được khai sinh và trong bước trưởng thành, ngài luôn biểu lộ tấm lòng; một tấm lòng lo cho cộng đoàn về mọi phương diện và nhất là đời sống thiêng liêng. Ngài đã trao ban tất cả những gì ngài có và là. Đến sức khỏe, mạng sống, ngài đã hy sinh vì công cuộc xây dựng đời đan tu chiêm niệm và cho cộng đoàn. Phải chăng ngài đã sống chính tâm tình của thánh Phaolô: sẵn sàng trao ban không những Tin Mừng mà ngay cả mạng sống. Phước Sơn tại Quảng Trị ngày xưa và Hội Dòng Xitô Thánh Gia ngày nay được phát triển do tấm lòng của Cha Tổ Phụ và của bao thế hệ cha anh.

Mừng Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ lập dòng là cơ hội để chúng ta mở rộng tâm lòng mình hầu ân phúc Thiên Chúa tràn đổ. Khi ân phúc Thiên Chúa tràn đổ, thì tâm hồn được canh tân và phát sinh nhiều hoa trái. Điều đó là phong phú đời mình và phong nhiêu đời sống tha nhân. Lúc ấy, khi tấm lòng vào cuộc, ân phúc sẽ được hiện thực và cảm nghiệm sâu xa nguồn hạnh phúc.

3. AN PHÚC CẢM NGHIỆM: CẦN CÓ NGUỒN HẠNH PHÚC

Trong bài Tin Mừng theo thánh Mátthêu, Chúa Giêsu bắt đầu giai đoạn hoạt động, với lời rao giảng của Ngài đề cập đến những mối phúc. “Phúc thay ai có tâm hồn nghèo khó, vì Nước Trời là của họ. Phúc thay ai có lòng khao khát nên người công chính, vì họ sẽ được Thiên Chúa cho thỏa lòng. Phúc thay ai có tâm hồn trong sạch, vì họ sẽ được nhìn thấy Thiên Chúa. Phúc thay ai xây dựng hoà bình, vì họ sẽ được gọi là con Thiên Chúa...” Chúng ta nghe lập đi lập lại điệp khúc “phúc thay”. Điệp khúc này âm vang không những bên đôi tai thể lý, mà còn vang vọng trong tâm hồn; để từ đó, phát sinh ra những cảm nghiệm thật sống động và sâu xa.

Nhưng để có thể cảm nghiệm được ân phúc, ân phúc của sự tha lỗi, cần phải có nguồn của hạnh phúc, nghĩa là chính Chúa và những gì thuộc về Chúa. Nếu không có Chúa, thì chắc chắn không có cảm nghiệm về ân phúc, vì thiếu nguồn của chính ân phúc và hạnh phúc. Làm sao cảm nghiệm được ân phúc của việc sống nghèo, nếu không có Nước Trời. Làm sao cảm nghiệm được ân phúc của lòng khao khát sống công chính, nếu không có Thiên Chúa, Đấng làm cho no thỏa... Như vậy, chính Thiên Chúa là nguồn hạnh phúc, Đấng cho chúng ta cảm nghiệm được ân phúc.

Mừng kỷ niệm Bách Chu Niên ngày Cha Tổ Phụ lập dòng, chúng ta được mời gọi cùng ngài cảm nghiệm Thiên Chúa và tình yêu Chúa là nguồn duy nhất của hạnh phúc. Thật vậy, Cha Tổ Phụ, trong những năm tháng sống trong đời đan tu chiêm niệm, cảm nghiệm một cách sâu xa Thiên Chúa là nguồn hạnh phúc. Ngài nghiệm thấy niềm vui sướng được phụng sự Chúa trong đời đan tu kín nhiệm, đến nỗi một ngày qua đi quá nhanh đối với ngài. Khi người ta sống trong niềm vui, hạnh phúc, người ta sẽ thấy thời gian vút qua thật nhanh. Trong các giáo huấn - là những trải nghiệm nơi bản thân ngài -, Cha Tổ Phụ luôn nói tới những cái "phước" mà các thầy dòng được hưởng và cảm nghiệm. Hạn từ phước lột tả ân phúc được cảm nghiệm. Và mọi ân phúc được cảm nghiệm đều phát xuất từ xác tín: mọi sự đều chóng qua, duy trừ lòng mến Chúa.

Mừng kỷ niệm Bách Chu Niên là dịp thật thuận lợi cho một đời sống có chiều sâu, một đời sống chứng nghiệm nguồn hạnh phúc chân thật của chúng ta nơi Thiên Chúa, và ân phúc của Thiên Chúa trong nhịp sống hằng ngày.

Kính thưa anh chị em,

Xin được trích dẫn hai bài thơ nôm miêu tả cảnh sống của Phước Sơn ngày xưa ở Quảng Trị, như một minh họa về một cuộc sống đan tu chiêm niệm ân phúc.

Cụ Thượng Thư Nguyễn Hữu Bài, người đã cho đất lập dòng Đức Bà An Nam (Phước Sơn), đã có những dịp thăm cộng đoàn này. Cụ đã tức cảnh sinh tình và đã làm một bài thơ:

Đặng cao tìm cảnh ruổi xe hơi,
Trăm dặm đường xa mới tới nơi.
Bốn phía Phước Sơn đều núi trọc,
Một nhà tu viện giữa rừng còi.
Gió thu như giục hao lòng khách,
Mùi đạo càng suy, ngán sự đời.
Khổ hạnh khen ai tu quả phúc
Vui chường bần tiện mấy lăm người.

(Nguyễn Thúc, *Thơ Nôm Phước Môn*, tái bản lần thứ hai, 1977, tr.58)

Ứng Bình Thúc Gia, về phần mình, cũng sáng tác một bài thơ nôm tả cảnh dòng Phước Sơn và ghi ơn Cụ Lớn Phước Môn (cụ Nguyễn Hữu Bài):

Rừng sâu rú rậm cảnh bao la,
Gọi Phước Sơn đây đã đến à!
Thấy chỗ công phu trường khổ hạnh,
Khác nơi danh lợi cõi phiến ba.
Quanh năm dưa muối, ngày hai bữa,
Bốn bề anh em bạn một nhà.
Ơn Chúa cũng ơn người sáng tạo,
Bùi ngùi nhớ cụ Phước Môn ta.

(Ứng Bình Thúc Gia, "Cảnh vật Phước Sơn" trong *Vi Chúa*, số 212, 01.11.1941, năm 1941).

Ước mong Năm Thánh này là một năm tràn đầy ân phúc của Thiên Chúa trên mỗi người chúng ta.

Đan Viện Thánh Mẫu Phước Thiên, ngày 25 tháng 8 năm 2017
Duyên Thập Tự Lê Văn Đoàn
Viện Phụ Hội Trường.